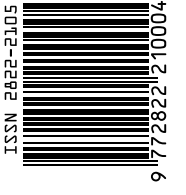

Mimariyet

Mimarlık

www.milliyet.com.tr

2023 | Yıl: 3 | Sayı: 30

İstanbul Modern

Türkiye'nin ilk modern ve çağdaş sanat müzesi olarak 2004 yılında kurulan İstanbul Modern, Pritzker ödüllü İtalyan mimar Renzo Piano liderliğindeki RPBW tarafından, Boğaziçi'nin ışık yansımalarıyla pırıldayan sularından ilham alınarak tasarlanan yeni binasında hizmete açıldı. İstanbul Modern'in yeni binasının önünde yer alan ve eskiden kamuya kapalı olan gezinti alanı, bulunduğu benzersiz konumla ziyaretçilerin

Anadolu yakası, Adalar ve Tarihi Yarımada'yı gözlemlemesine olanak tanıyor. Şeffaf zemin kat tasarımıyla, bu kendine özgü alanın niteliklerinden yola çıkarak deniz kıyısıyla Tophane Parkı arasındaki ilişkiyi güçlendiren 5 katlı yeni müze binası, büyük sergi salonları, çok amaçlı mekanlar, ofisler, eğitim ve farklı kültürel etkinlikler ile ticari faaliyetlere olanak tanıyan alanlar barındırıyor.

(Sayfa 16)

SÖYLEŞİ

Alper Derinboğaz:

“Çatalhöyük'ten Göbeklitepe'ye coğrafyamızdaki yapı yapma kültüründen öğreneceğimiz çok şey var...”

(Sayfa 12)

İÇ MİMARİ

Bayou

Villas

(Sayfa 18)

DOSYA

Venedik

Mimarlık

Bienali

Seçkisi

(Sayfa 20)

SÖYLEŞİ

Mimar Alper Derinboğaz:

“Çatalhöyük’ten Göbeklitepe’ye coğrafyamızdaki yapı yapma kültüründen öğreneceğimiz çok şey var...”

Yasemin Şener, Mimar

Mimarlık pratiğini, klasik bir yapı üretim stüdyosu olmaktan çok araştırmaya ve öğrenmeye dayalı multi-disipliner bir laboratuvar gibi kurguladığı Salon bünyesinde, özgün bir perspektifte sürdüren Alper Derinboğaz ile İstanbul Müzesi başta olmak üzere güncel projelerini ve sanat-mimarlık arakesitindeki diğer işlerini konuştuk.

Yasemin Şener Dilersen önce hikayenin en başına gidelim. Mimarlık eğitimine yönelimin nasıl gerçekleşti?

Alper Derinboğaz Okul yıllarında sanata çok ilgiliydim. Babamın bir ressam arkadaşı vardı. Onun atölyesinde bir dönem resim dersleri aldım. Resmi çok seviyordum ama sanki bana çok da yeterli gelmeyecekmiş gibi hissettim. Matematik ve fen derslerinde iyiydim ama bir yandan da sanata ilgi duyuyordum ve nasıl bir yönelim yapacağımı bilemiyordum. Bir yakınımızın mimar arkadaşını ziyarete gittim ve bana mimarlığı “sanatla bilimin buluşması” diye tarif etti basitçe. Bu tarif bana çok iyi gelmişti o zaman... Arredamento dergisinde Uğur Tanyeli’nin bazı yazıları vardı, onlara denk gelmişim lise döneminde. Mimarlık eğitimi almaya böyle karar verdim ve İTÜ Mimarlık’a girdim.

YŞ İTÜ’den mezun olduktan sonra

UCLA’i tercih etmenin nedenleri nelerdi?

AD UCLA’ye Fulbright bursuyla gitme fırsatı yakaladım. Çok güzel bir şans oldu benim için. Mimarlık eğitimi alınan kentin önemli olduğunu düşünüyorum. İTÜ’yü ve İstanbul’u tercih etmemin nedeni de buldu. Benzer bir şekilde, Los Angeles da çok merak ettiğim bir yerdi. Teknolojinin dünyaya dağıldığı bir yer olması, Hollywood dolayısıyla medya endüstrisinin burada yoğunlaşması, kent olarak da bambaşka bir şehir olması beni cezbedi. O zamanlar UCLA’de Thom Mayne ve Frank Gehry gibi mimarların eğitmen olmaları çok ilgimi çekiyordu. UCLA’de olağanüstü mimarlarla, Pritzker ödüllü mimarlarla çalışmak çok önemliydi benim için, onlardan çok şey öğrendim. Bütün bu uluslararası burs programlarının çok önemli olduğunu ve sayıca daha fazla olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü

İstanbul Müzesi

dünyanın çok farklı ülkelerinden insanların bir eğitim ortamında bir araya gelmelerini, birlikte bir şeyler yapmalarını sağlıyor ve kültürler arasında karşılıklı anlayışı, hoşgörüyü, insanların birbirine bakışını iyi yönde değiştiriyor. Bu, özellikle de içinde bulunduğumuz tahammülsüzlük çağında bütün dünyayı değiştirebilecek güçte bir şey bence. Bu tür programlarla insanların çok genç yaşta birbirlerine karşı empatileri gelişebilir ve gelecekte onların kuracağı bambaşka bir dünyada yaşayabiliriz.

YŞ Mastır sırasında veya sonrasında ABD’de çalışma sürecin oldu mu?

AD UCLA’de iki dönem teknoloji ve mimarlık stüdyolarında ders verdim. Onunla birlikte bir Los Angeles Doğal Tarih Müzesi yarışması vardı. O yarışma için bir ofiste çalışmaya başladım. Aynı zamanda hocalarımla yanarda stajlar da yaptım. Birçok farklı yeri ve durumu görmek, denemek istedim. Hem bir kurumsal mimarlık ofisi formatı görmek istedim hem de Thom Mayne gibi daha tasarım odaklı bir ofiste bulunmak istedim. Los Angeles’ta üç buçuk sene kaldım. O dönemde Şebnem Çinici’yle görüşüyorduk. O da Bilgi Üniversitesi’nde dijital tasarım odaklı bir yüksek lisans programı üzerine çalışıyordu. O programda yer almadım ama ona benzer mimarlık stüdyoları üzerine çalışma fırsatım oldu döndüğümde. Heyecan vericiydi benim için, Refik Anadol ile de konuşuyorduk. 2010 yılıydı sanırım, tam İstanbul’un kültür başkenti olduğu zamanlardı ve İstanbul’da bir şeyler yapmak için iyi bir dönem olacağını düşündüm. Tabii ABD’de de hem satürasyon hem de bir ekonomik moralsizlik vardı o dönemde, o yüzden İstanbul’a dönmek istedim.

YŞ Peki, bütün bu eğitim süreci, ofislerde edindiğin deneyimler senin mimarlık yapma biçimini nasıl etkiledi? UCLA yıllarının belirgin, somut izlerini üretimlerinde gözlemliyor musun?

AD Tabii, kısa bir süre belki insan hayatında ama önemli katkıları oldu. Yalnız tasarım vizyonu olarak değil, okuma yazmalarım da hep orada aldığım eğitim ile biçimlendi, hala da pratik etmeye devam ediyorum. Burada çok

değerli mimarlık ofisleriyle birlikte çok önemli konuları tartışıyoruz. Ama bir taraftan da böyle uluslararası ve güncel, her yerde mesele edilen konuları içinden okuma ve anlama fırsatım oldu. Öte yandan ne yaparsak yapalım her şeyde rağmen bizde çok yeni bir pratik mimarlık. Birçok olağanüstü mimarlık üretimi var ama bunların bütün olarak birikime dönüşmesi biraz daha zor oluyor bizde. Yani bu durum değerli mimarlık eserlerine sahip olmanın yanı sıra bir biriktirme kültürüyle de ilgili. O yüzden orada birikimle alakalı şeylerle temas etmek çok önemli oldu benim için. Yani yazıyla-çiziyile, farklı alanlar üzerinden mimarlık meselelerinin tartışılıyor olması benim için de çok aydınlatıcı ve çok da benimsediğim bir bakış açısı oldu. Halihazırda kendimizi ifade etme şeklimiz açısından da çok belirleyici oldu diyebilirim.

YŞ Seni ilk kez Yapı Kredi Kültür Merkezi’nde Refik Anadol ile birlikte hayata geçirdiğiniz Augmented Structures ile tanıştım. Bu işle alakalı bir de röportaj gerçekleştirmiştik. Geçen yılların ardından bu projenin senin için önemli bir eşik olduğunu söyleyebilir miyiz?

AD Evet, evet. Çok severek yaptığımız bir çalışmaydı. Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık’ın Genel Müdürü Tülay Güngen ile ve ekibindeki çok değerli insanlarla bir araya gelmek de özeldi. Özel bir dönemdi, gelecekte daha umutlu olduğumuz bir dönemdi ve doğru insanlarla bir araya gelme fırsatı olmuştu. O dönemin bence biraz da ötesinde bir iş yaptık çünkü hem “digital fabrication” dediğimiz sayısal üretim tekniklerini ilk defa uygulamıştık hem modüler ve ahşap malzemenin kullanıldığı hafif bir strüktür yerleştiriyor ve onunla da dijital bir malzemeyi birleştirmiştik. Bu da 400 metrekarelik büyük bir ölçekte gerçekleşti. Hem ölçek olarak hem dönem olarak çok spesifik ve az bulunur bir işti.

YŞ Salon, mimarlığa multi-disipliner bir perspektiften bakıyor. Klasik bir yapı üretim stüdyosu olmaktan çok araştırmaya ve öğrenmeye dayalı bir laboratuvar gibi konumlanıyor...

AD Çok güzel bir çerçeve çizdin aslında, böyle algılanıyorsa çok mutlu olurum. Ama

Villa Topos

bu böyle algıların niyetinden çok, ilgi alanlarından yola çıkan ve bu noktaya varan bir durum. Mimarlık herkesin bildiği gibi öyle sadece finansın ya da politikanın eşliğinde duran bir alan değil. İlgilendiğiniz çok farklı şeyleri hayata geçirebileceğiniz bir yer bence. Kişisel yolculuğumda sanattan bilime kadar birçok şeyle ilgileniyorken, arada iyi olacağını, dünyaya veya kendi pratiğime bir katkısı olacağını düşündüğüm şeyleri hayata geçirecek fırsatları yakalamaya çalıştım. Bu süreç “Augmented Structures” ile başladı, ardından 14. Uluslararası Mimarlık Sergisi’nin Türkiye Pavyonu’nda sergilenen “Gelişigüzelin Metodları” ve pek çok çalışma geldi. Genellikle ofiste bir yapı tasarımı sürecinin arka planında yaptığımız araştırmaları sergilerle görünür hale getirdiğimiz ve bu araştırmaları sanat işleri olarak ortaya çıkarttığımız durumlar oldu. Tasarım süreçlerinin tortuları farklı şekillerde ortaya çıkıyor diyebiliriz yani.

YŞ Sanat-mimarlık arakesitinde yaptığın araştırmalarda edindiğin bilgiler yapı / mekan üretiminde kendine nasıl bir yer buluyor? Sanat ve mimarlık arasındaki ilişkiyi nasıl değerlendiriyorsun?

AD Sanat birebir fonksiyon üretmek zorunda olmadan bir şeyler aradığınız, merakınızın peşinden gittiğiniz çok verimli bir alan. Mimarlığın özellikle proje akış şeması bunu çok kısıtlayan bir durum. Mimarlık zaten tanımlı bazı şeyler içinden seçerek yol aldığımız bir alanken sanatta nereye gideceğinizi her zaman bilmiyorsunuz. O zaman gerçekten tesadüfen veya işte biraz hissederek ulaşabildiğiniz yerler oluyor. Sanat-mimarlık arakesitindeki işlerimizin mimarlık üretimimize katkıları bazen geliştirdiğimiz yenilikçi bir malzeme, bazen bir fikir, bazen yeni bir estetik algısı veya bir tasarım üretme biçimi olabiliyor. Yeni bir algoritma çalışıyorsun, bu da bir müze projesinin cephe sistemini kurabiliyor. Bu yüzden serbest salınım ve araştırmalar bizim için çok kıymetli. Pratt Institute bizi önümüzdeki dönem bir stüdyo için davet etti, orada “Leisure Institute” diye bir konudan bahsedeceğiz. Türkçe’de “Boş Zaman Enstitüsü” diye de ifade edebiliriz. Teknoloji geliştikçe ve daha efektif

olmaya çalıştıkça, biz de farkında olmadan belirli kalıpların içine hapsolüyoruz. Halbuki AI çağında insanı insan yapan değerler ve farklılıklar daha çok önem kazanıyor ve biz maalesef bu insanı yönlerimizi beslemeye giderek daha az zaman ayırabiliyoruz. Sanatla merakın peşinden gitmek, insanlar arasında yeni bağlar oluşturmaktan hayatımızda neyin önemli olduğunu yeniden hatırlamaya kadar birçok şey için bize alan açıyor.

YŞ Birçok mimar kavramsal işler, fikrinsel projeler üretmeye ve araştırmaya daha çok zaman ayırmayı arzularken kendisini piyasanın kısır döngüsü içinde buluyor ve ticari nedenlerle zamanını daha çok yapı üretimine harcamak zorunda kalıyor. Düşünsel üretimlere, araştırmalara ağırlık vermenin finansal bir bedeli oluyor mu?

AD Tabii oluyor ama bir taraftan da o tür konulara önem veren insanlarla çalışmaya gayret ediyoruz. Bu tip üretimler bizim vermek istediğimiz mesajları dünyaya ileten bir kanal görevi de görüyor. Yani işte bir yayını, bir sergiyi görüp bizi tanımak isteyen işverenler ile ardından iş geliştirdiğimiz durumlar da olabiliyor. Mesela Fitaş Pasajı bir arkadaşımın Versus'taki sergimizi görmesinin ardından ortaya çıkmış bir projedir. Her iki üretim türünün de aralarında böyle bir ekoloji var aslında. Yani birebir koyduğumuzu aldığımız bir durum değil ama birbirini destekleyen bir ekolojisi, dengesi var diyebiliriz. Aslında ofisin lokomotifini, işte Antalya Green Hub'dan tutun İstanbul Kent Müzesi'ne kadar yaptığımız büyük ölçekli projeler. Araştırmalar, yayınlar ya da sergiler de bu tür projelerin üretim süreçlerinde hep baktığımız, sorguladığımız şeyleri topladığımız, insanlarla paylaştığımız durumlar.

YŞ Bir mimar olarak yapı pratiğinde de piyasanın kapitalist döngüsünün merkezinde durmuyorsun. Bu durum bir seçiciliği de beraberinde getiriyor olmalı...

AD Kesinlikle. Zaten baştan anlaşılıyor işverenle nerede anlaşılıp, nerede

anlaşamayacağımız. Kendi meslektaşlarıma bir referans olur mu bilmiyorum ama mimarlık bence meslek olarak dünyaya olağanüstü iyi katkılar sunabildiğiniz, daha fazla insanın saygı gösterdiği ve anlamaya çalıştığı bir alan olmalı. Ancak müthiş derecede kendi içine kapalı kalıyor. Yani bazı insanlar, bazı işverenler, kendi kişisel meraklarından dolayı mimarlığı, mekanı anlamaya ve değer vermeye çalışıyorlar ama toplumda genel olarak mimarlık genel kültürü çok zayıf. Üretilen mimarlıklar olarak da durum hiç iyi değil. Bunu değiştirmek lazım. Bu işe saygı ve sevgi duymayan insanlarla çalışmak yalnız mimarlığa değil, kente de topluma da zarar veriyor. Mimarlık herkes için iyi sonuçlar ortaya koymaya çalışan, estetik ve kamusal, birçok toplumsal ve insani değeri geliştirmeye çalışan çok ender bir meslek alanı, neredeyse bir sosyal sorumluluk ve aktivizm alanı diyebilirim. Hepimizin o değeri arttıracak iş birliklerini bulmamız ve mimarlığın mesleki değerini önemsememiz lazım. Meslek mensupları olarak kendi mesleğimize önce bizim değer biçmemiz, ardından o değeri işverenlerden de talep etmemiz gerekiyor diye düşünüyorum.

YŞ Mimarlığın inşa etmek kadar inşa etmemekle de bir ilgisi olduğuna inanıyorsun ve bazı durumlarda mimarın "Daha fazla binaya ihtiyacımız var mı?" sorusunu sorabilmesi gerektiğini düşünüyorsun. Dünyada gerçekten de böyle bir eğilim var. Afetler, göçler, mülteciler çağında mimarlığın biraz da var olanı olabildiğince ekonomik olarak değerlendirmeye ve mimarlık hizmetine en çok ihtiyaç duyan ama ulaşamayan geniş topluluklar için üretmeye odaklanması gerekiyor mu?

AD Mimarlığa ulaşamayan insanlara mimarlığı ulaştırabilmek, mimarlığı demokratikleştirmek çok önemli. Ancak bu aktivizmin ve dünyaya katkı koymanın tek bir formülü yok. Tasarım araştırmaları yapmak, daha sürdürülebilir ve yenilikçi malzemeler keşfetmek de bunun yöntemlerinden biri örneğin. Bir projede atık paketlerden çeşitli malzemeler ve atık

tekstilden de çeşitli mobilyalar üretmiştik mesela. Tasarım alanında da çok fazla dünyaya katkı koyabileceğimiz şey var. Birebir böyle ihtiyacı olanlara ulaşmak anlamında değil belki ama başka tasarımların ve çözümlerin de önünü açabilecek araştırmaları yapmaya çok önem veriyoruz. Aslında yaptığımız her proje dünyaya iyi şeyler kazandırmaya yönelik. Örneğin sadece bir tasarım manevrasıyla karbon salınımının önüne geçebilir, yüksek üretim maliyetlerini düşürebilir, yeni bir yaşam biçimi, yeni bir kamusal ortama çıkartabilirsiniz. İyi tasarımla yapabileceğiniz çok fazla katkı var: Bu bazen tipik bir apartman dairesinde ev sahibinin bakabileceği manzarayı arttırmak, bazen de atık malzemeleri nitelikli bir ürüne dönüştürmek olabilir.

YŞ Geçtiğimiz yıl Milano'da lansmanı yapılan bir kitabın yayınlandı: Geospaces. Kitap, Salon'un topografya, jeoloji, genetik ve ekolojiyle derin bağlar kurarak tasarladığı son dönem işlerini nasıl ele alıyor?

AD Türkiye'de mimarlık yapma pratiği belirli yönetmelikler ve yılların getirdiği mülkiyet konularıyla da iç içe olmak üzere bir arsa üzerine yapı konurma bakışıyla ilerliyor. Bir peyzajı, bir doğa parçasını veya bir lokasyonu bir bütün olarak alıp orada topoğrafyanın altına ya da üstüne yerleşme esnekliğine sahip olacak bir pratiğimiz yok. Aslında biz yapı deyince hala antik Yunan tapınak yapısının iterasyonlarını arıyoruz. Kolonat, cephe düzeni, zeminden kopma, bunlar aslında hep aynı mimarlık kültürünün devamı ve bu yapı yapma biçimi bir alışkanlığa dönüşmüş. Sonra bunlar yasal düzenlemelerle resmleştirilmiş ve hayatımızın bir parçası olmuş. Halbuki bu coğrafyada Çatalhöyük'ten tutun Kapadokya'ya kadar, Nevşehir'den Göbeklitepe'ye kadar uzanan çok farklı türde mimarlık yapma biçimleri olmuş ve onlara hiç dokunmamışız. Coğrafyamızda yapı yapma kültürü olarak araştırılacak çok şey var. Biz hep Batı'nın mimarlık yapma biçimini, üstelik oradaki iklimin gerektirdiği durumları da gereksizce tekrar ederek özümsemişiz.

Fitaş Pasajı

New Nature

Geospace kitabında etrafımızda olan ama biraz geride kalan bu zenginliğe dikkat çekmek istedik ve bunları araştırdık.

YŞ Son dönem işlerinden biri olan Topos Evi'nden söz edebilir miyiz? Yaz-kış hiçbir yapay iklimlendirmeye ihtiyaç duymayan, ekolojik bir yapı...

AD Asırlar önce, Nevşehir'deki yeraltı şehrinde 2500 kişi bütün bir senesini geçirebilmiş orada iklimlendirme gibi ihtiyaçlar için de özgün çözümler oluşturulmuş olmalı. Topos Evi'nde buradan yola çıkarak jeotermal enerjiyi kullandık. Topos Evi, Paşalimanı'nda olağanüstü güzel bir manzaraya bakıyor. Tıpkı bir doğa tiyatrosu gibi her mevsim dönüşen bu atmosferin içinde çok ilginç bir tasarım yapmamıza gerek yoktu. Dolayısıyla o manzaraya bakmak için cam kullanmak istedik ama bir taraftan da batı güneşi ile mücadele etmek zorundaydık. Yazın çok sıcak olan bu lokasyonda iklimlendirmeye hiç ihtiyaç duymadan, karbon ayak izini de çok azaltabileceğimiz bir yapı üretebilir miyiz, sorusuyla başladık. Orada İTÜ'den yapı fiziği konusunda uzman çok değerli rahmetli hocamız Cem Altun ile çalışma fırsatı bulmuştuk. Yapı kütleli organizasyonu ve jeotermal yer altı sabit ısısının kullanılmasıyla, herhangi bir elektromekanik veya bir makina tesisatı görmeden iklimlendirebildiğimiz bir yapıya ulaştık. İyi bir iklimlendirme için çok fazla aktif enerjiye ihtiyaç duyuyoruz. Bu da yapıların dünyadaki karbon salınımıyla ilgili tartışmalara baktığımızda yüzde 15 gibi olağanüstü büyük bir alana denk geliyor. Burada bunu başarabilirsek, sonraki yapılarımız için de örnek olabilir, örnek bir sistem kurabiliriz diye düşündük, işveren de çok destekledi. Sonuçta bu marjinal ve herkesin kabul etmeyeceği bir şey. Aynı zamanda Çeşme'nin lokal rüzgarını da yapının içinde değerlendirip hava bacalarıyla da desteklediğimiz bir sistem oldu. Yani hem temiz hava sistemi hem de iklimlendirmeyi pasif olarak tamamen cam ve beton bir yapıda çözmeyi başardık. Bu anlamda bizim için hem deneyildi, biraz da tabii tedirginlikte yürüttüğümüz bir süreçti ama heyecan verici bir sonucu oldu.

YŞ Sergi dolayısıyla gelen bir tanışıklığın ardından geliştiğini söylediğin Fitaş Pasajı projesinin öncelikleri nelerdi?

AD Aslında Fitaş bir sinema yapısı, daha öncesi de var. Bu projeyi, Taksim'in yıllar içinde geçirdiği değişimle yani her şeyin turistikleştiği, sadece zemin kat alanlarının değerli hale gelip üst katların vasıfsız kaldığı, kritik bir dönemde ele aldık. Yapıların üst katları kullanılmıyor, sinema artık başka türlü bir formata dönüşmüş durumda. Orada bütün yapıyı yıkıp baştan yapmak yerine mevcut yapıyı koruyarak bir şey yapabilir miyiz diye baktık. Yapı dar bir cepheye sahip gibi görünse de aslında üç sokağa taşan, 1500 m²lik bir oturumu olan, çok geniş bir

alana hitap ediyor. Bu yüzden kentsel izi de iç yapısı da çok karmaşık. Sinema olarak yapılmış bir yapıyı dönüştürmek zordu ama işveren de sergimizde tanışmamızın etkisiyle çok da sıradan bir süreç olmayacağını tahmin etmişti zaten. Oradan başlayan bir yolculukla cephenin, iç mekanların bir sokağın içerisinden geçirilmesi gibi lokal değişikliklerle gelişen bir yapıya dönüştürdük. Böylelikle yapı hiç kapanmadı; kiralamalar ve içindeki hayat devam ederken, bir taraftan dönüşmeye başladı. Hala da çeşitli dönemlerde bu projenin belli etapları uygulanmaya devam ediyor. En kritik şey, yapının geçmişinde aslında var olan pasaj durumunun tekrar kullanılabilir hale getirilmesiydi. Cepheye katmaya çalıştığımız şey ise yapının eski, orijinal boşluğunu geri getirip ona bir mezanin kazandırmaktı. Sokaktan geçenlerin de ziyaret edebileceği küçük bir balkon oluşturduk. O balkondan İstiklal Caddesi'ni hiçbir zaman görmediğiniz bir perspektiften görebiliyorsunuz.

YŞ Davetli bir yarışma ile elde ettiğin, bir süredir inşaat süreci devam eden İstanbul Müzesi'nin nasıl bir hikayesi var?

AD İstanbul Müzesi süreci uluslararası katılımcıların da olduğu davetli bir yarışma ile 2016'da başladı. İstanbul'un 8500 yıllık tarihini kentliler ile paylaşmak üzere yapılan bir müze çalışması. Müzenin bir de Cumhuriyet öncesinden birikmeye başlamış bir koleksiyonu var, "İstanbul Şehir Emaneti" diye geçiyor. Geçmişte belediyeye yapılan bağışlarla, çeşitli kitaplardan ve gravürlerden elde edilen dokümantasyonla genişlemiş, 7000 parçaya ulaşmış, büyük bir koleksiyon. O koleksiyonu sergilemek ve bu sayede şehrin yakın tarihine bakmak; aynı zamanda başka tür işlerle de kentin geleceğine ve gününe dair çeşitli fikirleri paylaşmak amacıyla yola çıkmış bir müze projesi. 6500 metrekairelik bir sergi alanı var ve bir kentsel mafsallık noktasında bulunuyor. Bu da projenin başından beri savunduğumuz en önemli kritik durumlardan bir tanesiydi. Müze, aslında bizim tarih ve kültür altyapısını görmeye alışık olmadığımız bir alanda, Topkapı kara surlarının bittiği ve modern İstanbul'un başladığı bir konumda yer alıyor. Arkeolojik olarak hassas bir alanda olduğu için, mevcut otopark yapısının kazısı dışında hiçbir kazı yapılmadan planlandı. Mevcut otopark yapısının içine, mevcut kazı alanının temel yapısını geri dönüştüren karmaşık bir inşaat sistemi uygulandı. Hem çelik hem betonarme yapı sistemleri bir arada kullanıldı ve sadece kullanıcıları değil koleksiyonun kültürel varlığını da olası bir depremde koruyacak şekilde planlandı. Yapının çeperinde ve çatısında İstanbul'a kazandırılacak geniş bir yeşil alan planladık. Arazinin tam sırt bölgesinde olduğu için çatıdan tüm kara surlarıyla birlikte Marmara Denizi'ne kadar çok geniş bir şehir parçasını görebiliyorsunuz. Yapının %70'i tamamlandı. Açılış tarihini kaçırmış bir yapı ama en kısa zamanda açılmasını umut ediyoruz. Ekrem

İmamoğlu'nun kişisel olarak takip ettiği ve desteklediği bir proje. Kendisi açılış dönemiyle ilgili çeşitli talimatlarını, benim de bulunduğum toplantılarda ifade etti.

YŞ Güncel olarak şu anda masaüstünde hangi işler var?

AD Güncel olarak İstanbul'da İkitelli'de bir plaza yapısı üzerine çalışıyoruz. Burada da iklimlendirmeye ihtiyaç olmayacak veya en az şekilde ihtiyaç olacak bir yapı planlamaya çalışıyoruz. Böylelikle çift cidarlı bir cepheyle iklimsel ve akustik açıdan daha korunaklı bir yapı nasıl oluşturabiliriz, bunu düşünüyoruz. Yani saydamlıktan ve düşük karbon salınımından ödün vermeden nasıl daha konforlu alanlar yaratabiliriz bakıyoruz. Reflect Studio'nun yeni markası New Nature için bir mağaza tasarladık. Bu projede birçok yeni malzeme araştırması yapma fırsatımız oldu. Atık paketleme malzemelerinden tutun bir uçak kanadının mukavemetini mobilyalara taşıdığımız çeşitli denemelere kadar... Sürdürülebilirlik sadece doğal malzeme kullanmak anlamına gelmiyor. Daha güncel bir geri dönüşüm mantalitesi benimsemeye çalıştığımız bir yapı oldu. Milano'da üzerinde çalışmakta olduğumuz bir projemiz var. Yine Los Angeles'ta küçük bir yapı üzerine çalışıyoruz. Böyle biraz dağınık bir masaüstümüz var son zamanlarda.

YŞ Salon'un son dönemdeki meta evren çalışmaları hakkında konuşalım isterim. Bu konuda Koleksiyon ile ne tür bir iş birliğiniz oldu?

AD Sevgili dostum Koray'ın ricasıyla gelişen meta evrende tasarım müzesi projesiydi. Bazı fikirler paylaştık Koleksiyon ekibiyle ve bir arada geliştirdik. Önemli tasarım nesnelere bir arada görebildiğimiz bir küçük tasarım müzesinin dijital yansıması olarak düşündük bunu. Orada da aslında biraz Geospaces'te konuştuğumuz şeylerle ilişkili bir tasarım tarihi yorumlamaya çalıştık. Çünkü Koleksiyon'un arka planına baktığımızda -her ne kadar farklı tasarımcılarla çalışıyor olsalar da- kendi içinde Anadolu medeniyetlerine göndermeleri olan, çok özgün tasarımları var, severek takip ediyoruz ve kullanıyoruz projelerimizde. Onlar bazı şeyler çağırıştırdı... Modern dönem ve çağdaş dönem mobilyalarındaki imge arayışı, modüler mobilyalar, yeni çalışma biçimlerine uygun meseleler var. Bir de çok geleceğe gittiğimizde mobilyalara gerçekten ihtiyacımız olacak mı? O da tartıştığımız bir konu. Her şey giderek küçüldü, hafifleşti. Ofisin de belki yavaş yavaş yok olmaya başladığı bir dönemde mobilya ne olacak? Mobilya coğrafyanın, çevremizin parçası olabilecek şeye dönüşebilir diye spekülasyon da yapan bir yolculuk... Meta evrende, Spatial platformundan QR kodla veya sosyal medya hesaplarından herkes ulaşabilir. Böylece herkesin çok kolay erişebileceği, web sitesinden girip deneyimleyebileceği ender mekanlardan biri oldu. Bizim için de böyle bir güzelliği var.